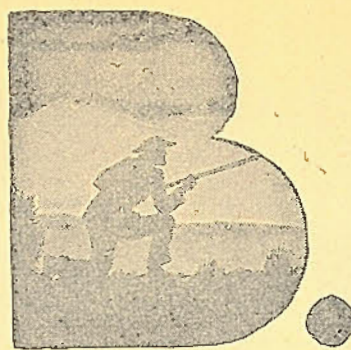
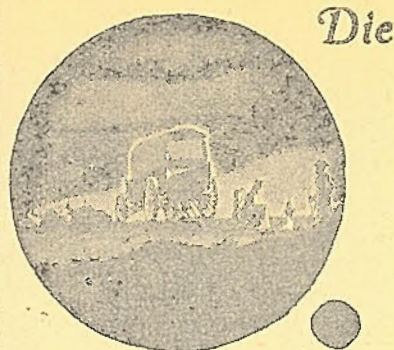

Kimberley-distrik gaan nie beslis of genl. Smuts dan wel of dr. Malan 'n tussenverkie-sing gaan wen en dus een prater in die parlement ryker word nie.

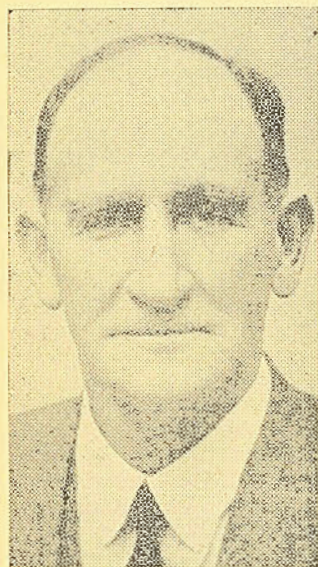
Kimberley-distrik kan wel be-slis of die skeurbeleid van die partypolitiek oor volkseeneheid sal seëvier, en of die Afrikanervolk dus nog 'n al-gemene verkiesing gaan ver-loor.

AMNESTIE GEVRA VIR GEVANGENES

GESPREK MET GENL. SMUTS

WIL WEET WAT IS O.B. SE TOEKOMS

Op 'n vergadering te Melville het sen. Raubenheimer verlede week verhaal wat tussen hom en genl. Smuts plaasgevind het tydens sy besoek aan die Eerste Minister.

Senator Raubenheimer

Oom Naas het vertel dat hy eers by dr. Colin Steyn was om aan hom namens die Ossewabrandwag te vra na wie hy nog soek. Dr. Steyn het hom 'n lys van 33 name gewys en gesê: „Na hulle”.

Op aandrang van oom Naas het dr. Colin Steyn belowe dat as hierdie manne hulle aan die gereg uit-lewer, hul straf net die helfte ligter sal wees. Daarna is aan hierdie vriende wat wat voortvlugtig is, berig gestuur dat hulle maar kan uitkom.

Oom Naas het aan die K.G. voor-gestel dat hy genl. Smuts om al-gemene politieke amnestie moet nader. Die K.G. het oom Naas versoek om dit te doen, aangesien hy self dit nie kan doen nie.

Die dag tevore het hy dr. Colin Steyn gespreek oor die behandeling van die Duitsers, en toe hy dreig om na genl. Smuts te gaan, het dr. Steyn hom gevra om dit nie te doen nie.

Oom Naas het vertel dat hy besonder vriendelik ontvang is deur genl. Smuts. Die volgende gesprek het toe tussen hulle plaasgevind:

Oom Naas: „Generaal, u het nou 'n geleentheid om 'n groot weldaad aan die volk te bewys. Kom, verleen nou algemene politieke amnestie”.

SEN. RAUBENHEIMER TREE BY REGERING IN

Sal O.B. in Staat Stel om Bogronds Te Veg, Sê K.G.

Die Kommandant-generaal, dr. J. F. J. van Rensburg, kondig in onderstaande verklaring aan dat sen. I. van W. Raubenheimer by die regering in die bresse getree het om amnestie vir alle gevangenes wat tydens die oorlogsjare in die stryd vir hul volk in botsing gekom het met die noodwette.

So'n amnestie, aldus die Kommandant-generaal, sal die O.B. in staat stel om geheel en al bogronds in die politieke stryd te tree, waar hy in die verlede ge-dwing was om gedeeltelik ondergronds te veg.

Genl. Smuts: „Wat, vir almal?”
„Ja, vir almal”.
„Ook vir dié wat ter dood ver-oordeel was?”
„Ook vir hulle”.

Genl. Smuts: „Ek het 'n skaal wat ek moet balanseer. Naas”.
„Trek dan die streep hoog, Gene-raal”.

Die Eerste Minister het beloop om op die saak in te gaan. Hulle het toe oor die O.B. gesels. Oom Naas het verduidelik dat „ons nie kom oorgee nie”, waarop hy sekere dokumente aan genl. Smuts oorhandig het.

Genl. Smuts het dit gelees en ge-vra wat 'n S.J. is. Oom Naas het ge-antwoord dat dit 'n Stormjaer is — lid van 'n organisasie wat in die ban gedoen is.

Genl. Smuts het gevra wat is die toekoms van die Ossewabrandwag.
„Ek het aan hom gesê die Ossewa-brandwag streef 'n republiek na. Hy het geglimlag. Ek het toe gesê dat, al mag ons in hierdie geslag die strewe nie verwesenlik nie, ons dit aan ons kinders sal oordra. Ek het hom verseker dat die O.B. nie 'n landsgevaar is nie en hom gevra wie vir die afhanklikes van die geïnterneerdes sou gesorg het as die O.B. nie daar was nie. Genl. Smuts het dié keer nie geglimlag nie”, het oom Naas vertel.

Voortgaande het sen. Raubenheimer vertel dat hy baie trots daarop is om 'n Brandwag te wees. Die O.B. is die enigste organisasie wat beloop dat hy sy mede-Afrikaner nie in die steek sal laat nie. Spr. het verwys na genl. Hertzog en hom die grootste Afrikaner van hierdie eeu genoem.

Sen. Raubenheimer het ook vir die Duitse Unie-burgers in die bresse getree, sodat ook hul posisie oorweeg word.

Die verklaring lui as volg:

„In die afgelope ses jaar moes die O.B. dikwels ook 'n ondergrondse stryd aanknoop. Dit was die natuurlike en ook die vanselfsprekende antwoord op klopjagte en arrestasies kragtens noodregulasies. Mens moes of die vlag van verzet stryk of ten dele ondergronds gaan. Ons het ver-kies om ten dele ondergronds te gaan. Deur die parlementêre opposisie-leiers nie net in die steek gelaat nie, maar selfs aan die vervolging van die regering uitgelewer, moes die O.B. nog boonop alleen sorg vir die vrouens en kindertjies van die ge-interneerdes en gevangenes. Hy het gesorg vir vyf jaar lank, alleen. God-dank daarvoor!

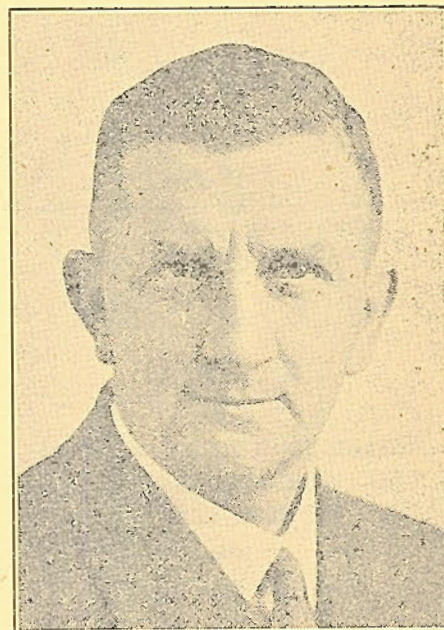
„Politieke gevangenes wat ontsnap het en wat soos gejaagde diere in hul eie vaderland moes lewe, het elke O.B.-deur vir hul oop gevind, nag en dag. En so lank as hulle moet swerwe daarbuite, of daarinne moet ly of hongerstaak — solank sal die O.B. hulle bystaan, al kos dit ook verdere arrestasies, verdere offers. Want dit is die strekking van ons eed. Solank as hulle moet ly of swerwe!

„Maar waarom nog langer, nou-dat die oorlog verby is? Dit hang van die regering af.

VERTOE

„Uit sowat 200 L.V.'s en senatore is daar net een enkeling wat die O.B. en sy gevangenes met vrymoedigheid kan nader om by die regering bemid-delend op te tree terwille van die ge-vangenes en voortvlugtiges. Net een man uit daardie 200: Senator Naas Raubenheimer het deur dik en dun by sy mede-Afrikaner in die O.B. ge-staan.

„Namens die O.B. het oom Naas

Die Kommandant-generaal

Raubenheimer by die Eerste Mi-nister 'n beroep gedoen om am-nestie vir daardie Afrikaners wat landswette en noodregulasies oor-tree het, nie omdat hulle misdadi-gers was nie, maar omdat hulle die volk en die republikeinse ideaal bo die eie vryheid en die eie lewe gestel het.

DIE GEVOLGE

„Deur so'n daad van gracie sou generaal Smuts wel nie die O.B. van sy republikeinse strewe bring nie, maar hy sou seer sekerlik van die persoonlike dank en persoonlike res-pek van tienduise O.B.-Afrikaners versekerd wees. Meer as enige ander daad sou dit bydra om die felle bit-terheid, wat ons politieke lewe ver-troebel, te verdryf.

„En daardeur ook, en daardeur al-leen, sal hy O.B.-manne en -vroue in staat stel om in die na-oorlogse jare die ondergrondse stryd te staak en alle strewe binne die raam van wet en orde te voer. Ons stry vandag nog ten dele ondergronds, nie omdat ons dit verkies nie, maar omdat ons eed ons verbied om een enkele Afrika-ner, wat nog vervolgd word, of wat nog agter slot en grendel sit, in die stryd te verlaat of aan die vyand uit te lewer. En daardie eed gaan ons, met genade, in die toekoms nakom net soos in die verlede.

„In hierdie ses jaar van alleen-staan het die Beweging ontwikkel tot 'n taaie, selfstandige volkspolitieke magsfaktor, aan geen party gekoppel nie, en vry om sy eie pad te bewan-del. Daardie pad hoef geen onwettige pad te wees nie”.

ROELOU BARRY

(EDMS.) BPK.

—o—

GARAGES EN HANDELAARS

—o—

Vir Diens te:

Robertson — Montagu
Ashton — Bonnievale
Koebergweg, Brooklyn — Kaapstad
Laingsburg

'N MOOI LEERSAK

is baie belangrik
by u uitrusting.
Kry dit by

Die Dames-Winkel
PAROW

MARKAGENTSAP**VROË MÔRE-MARK****KAAPSTAD**

•

BETALING GESKIED ONNIDDEL-
LIK, WEEKLIKS, MAANDELIKS
OF SOOS VERLANG.

•

BESTE HEERSENDE PRYD.

•

MINNAAR & VAN SCHOOR

Eienaars GUSTAV RETIEF.

Telefoon 2-0212.

**Bespotting Van
Geregtigheid****Pétain se Verhoor**

Die wêreld is in die afgelope weke nogmaals getraakteer op een van die skynhowe waarvoor die kommuniste berug is. In Frankryk het die grootste bespotting van reg en geregtigheid plaasgevind met die verhoor en veroordeling van die gryse Franse krygsheld, maarskalk Pétain. As 'n ou man van 89 jaar is hy voor 'n hof gesleep wat eenvoudig die spot gedryf het met alle beginsels van onpartydigheid. Die jurielede, wat gewerf is uit die gelede van die sogenaamde „weerstandsbeweging“, maar wat niks anders as kommunistiese bendes was nie, kon selfs nie eens die skyn van onpartydigheid handhaaf nie. Hulle het tydens die verhoor hul haat op die gryse gevangene uitgesis deur luidrugtig deel te neem aan uitjouery van die man oor wie hulle 'n uitspraak moes oorweeg! Die hele affêre het meer gelyk op 'n ongeregtheidshof wat pret moet verskaf op ontgroenings- en studentejole.

Na al hierdie bespotting waarin geen bewys gelewer kon word dat die Maarskalk sy land verrai het nie, maar intendeel baie gered het deur 'n eerbare wapenstilstandsverdrag met sy oorwinnaars te sluit, is hy ter dood veroordeel, soos elkeen op die eerste dag van die verhoor kon voorspel het.

Die verandering van die vonnis tot lewenslange opsluiting deur genl. De Gaulle, verander niks aan die klug nie.

Die verhoor van Pétain het nog 'n voorbeeld gelewer van wat die beskawing te wagte kan wees onder die siniese septer van die Moskou-profete.

**Vraagstukke Roep Nog
Tot O.B. Om Oplossing****Kaapstad Vier Mooi O.B.-Dag:
Groot Aandeel Van Boerejeug**

Die Ossewabrandwag het 'n bondgenoot gewen in die gees van die hele wêreld wat staan in die teken van maatskaplike geregtigheid, en omdat hy aan die voorpunt staan van hierdie stryd om 'n nuwe gedagte, is die toekoms oop vir hom, het gebiedsgenl. dr. F. D. du T. van Zyl op 11 Augustus in die Hofmeyersaal gesê by geleentheid van die O.B.-dagfunksie van die Skiereilandse generaalskappe. Na die skitterende prestasies van die kommando's deur die generaals aangekondig is, het genl. Van Zyl sy besielende boodskap gebring.

Hy het die generaalskappe geluk gewens met die mees aangename funksie en die geloof wat straal uit hul dade. Veral die twee hergeorganiseerde kommando's Durbanville en Papendorp het hy geluk gewens met die pragtige prestasies. Met verwysing na die tydelike vervanging van genl. J. S. du Toit deur mev. S. Voigt as hoofvrou, het genl. Van Zyl die hoop uitgespreek dat eersgenoemde weer spoedig sal herstel om haar werk voort te sit.

Ons het in die oorlog wel 'n middel gesien om ons doel makliker te bereik, het genl. Van Zyl voortgegaan. Dit was egter net 'n kort pad, en nie die enigste pad nie. Ons het herhaaldelik aan ons lede gesê dat ons enige middel gaan gebruik om ons ideale te verwesenlik. In vredes tyd gaan ons optrede anders wees en ons sal moontlik ook van die stembus gebruik maak. Ons sal aanhou veg vir die uitwissing van die ewels in ons volkslewe. Ons pers gaan hierdie geroep van die O.B. steeds luider laat opklink en dit ook by ander volksgenote indryf.

In 1938 het ons mense ongehoord en ongelouterd gestaan binne die Volksbeweging, maar nou in 1945 staan hierdie mense gehard na die jare van stryd en is hulle vasberade om die stryd nie op te gee voordat hul doel bereik is nie. Aan dié wat nog by ons staan, twyfel ons nie.

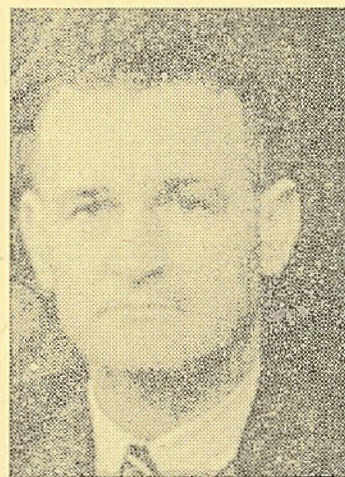
BONDGENOOT

Voortgaande het genl. Van Zyl gesê dat die O.B. 'n sterk bondgenoot het omdat hy aan die voorpunt staan van 'n stryd om 'n nuwe gedagte. Ons staan in die teken van die gedagte van maatskaplike geregtigheid of sosialisme wat die wêreld reeds beetgepak het. Goddank dat die O.B. daardie nuwe bedeling in ons land ingelui het! Hy het 'n bondgenoot gewen in die gees van die hele wêreld, soos die onlangse verkiesing in Engeland ook bewys, wat dieselfde rigting inslaan. Ook Suid-Afrika sal hierdie sosialistiese rigting gewis en seker inslaan. Die geroep om redding uit verdrukking en verdeeldheid kan nie stilgemaak word nie. Die O.B. het gehoor gegee aan daardie geroep, en daarom sit ons die stryd met vertroue voort, want die toekoms is in ons hande.

Genl. Retief het in sy toespraak gewys op die opoffering van die lede om so'n bedrag byeen te bring. In een geval het 'n moeder wat sonder bediende moet klaarkom, £22 ingebring deur verkoop van vaatleemokonfyt, terwyl 'n Boeredogter £11 ingesamel het met verkoop van koek. Ten spyte van die oorstromings in sy gebied, het die brandwagte en ofisiere hierdie pragtige prestasies gelewer. „Niemand kan hierdie offers stuit nie“, het hy gesê.

WEERKAATSING

Genl. P. D. Rousseau het gesê dat ons ver gevorder het op die pad na dissipline. Die geesdrif by die kommando's is aan die toeneem. Die geldelike opbrengste is 'n weerkaatsing van die toestand binne die Beweging — dit styg nog steeds. Hy het veral die noodsaaklikheid beklemtoon om (Vervolg op bl. 3, kol. 1)

Genl. F. D. du T. van Zyl

„Is daar in ons volkslewe nog plek vir die Ossewabrandwag? het spr. gevra. Dit is 'n vraag wat nou aan die einde van die oorlog deur sommige gestel word, veral diegene wat vrees dat daar te veel plek vir die Beweging is. „U het vanaand die antwoord gegee en met rente daarop“, het spr. gesê en bygevoeg dat as daar in 1938 plek was vir die O.B., daar vandag nog groter regverdiging vir sy bestaan is. Die toestande van 1938 heers vandag nog, maar net in 'n veel erger graad, want toe was daar nog nie die oorlogstoestande wat ons nou het nie. En solank daardie toestande bestaan wat die O.B. in die lewe geroep het, solank is die O.B. se taak nie voltoer nie.

TWEË VRAAGSTUKKE

Hierdie toestande is in die eerste plaas die pynlike volksverdeeldheid wat selfs tot in ons familie lewe deurgedring het, en tweedens die volksarmoede wat ons bedreig met volksongegang.

Net soos in 1938 is dit vandag nog die partystelsel van die Empire wat ons volk in verdeeldheid hou. Sonder hierdie politieke stelsel kan die kapitalisme in ons land nie bestaan nie. „Laat die Ossewabrandwag eers ons volk bymekaar bring, laat hom eers die kapitalisme vernietig en die partystelsel die kop inslaan, dan kan hulle die vraag stel of sy bestaan nog nodig is“.

VAN RIEBEECK-TRUST
MAATSKAPPY. BEPERK
SECURITY GEBOU GRONDVOLEN
REGOOR GARLICK
KAAPSTAD
Takkantore:
Bellville, Die Strand en Wynberg

PLASE TE KOOP:

KLAPMUTS: 40 morge, volop water, geen woonhuis, 40,000 wingerdstok, 690 appelkoosbome, 1 myl van stasie. Prys £4,000.

LADISMITH: 85 morge, woonhuis en buitegebou, eerste klas grond, sterk water, 7 myl van dorp en stasie. Prys £2,200.

VILLIERSDORP: 56 morge, goeie plaaswoning, volop water. Prys £2,400
PAARL en MALMESBURY: 20 plase, klein en groot, vanaf £2,000 tot £18,000.

RIEBEECK-KASTEEL en GOUDA: Plase vanaf £2,500.

SOMERSET-WES: Plase vanaf £4,500 tot £20,000.

TULBAGH: Plase vanaf £1,650 tot £3,500.

plase in CERES, WORCESTER, FRANSCHHOEK en verskillende ander distrikte.

CAROLINA-OOS, Transvaal: Pragtige natuurskone plaas in die vrugbaarste deel van Oos-Transvaal. Groot 1150 morge. Drie woonhuise op plaas, puik geboue en buitegeboue. Baie groot inkomste. Volop water. Prys baie billik.

HOTELLE TE KOOP:

HOTEL, 25 myl vanaf seekus. Omset £11,500 p.j. Prys £20,000.

Privaat Hotelle in KAAPSTAD, DIE STRAND, SEEPUNT. Goeie omset. Pryse vanaf £4,500 tot £9,000.

ALGEMENE HANDELAARSBESIGHEDE:

Vier te koop, £1,500 — £8,000.

WONINGS:

In KAAPSTAD en Voorstede, DIE STRAND en ander plekke.

BOU-PERSELE:

Van £90 — £350, BELLVILLE, PAARL, PLUMSTEAD, STRAND en ander plekke.

ONS REËL VERBANDE !!!

HET O.B.-STEMME NIE NODIG, SE H.N.P.-BLAD

In die jongste uitgawe van Die Kruithoring, amptelike orgaan van die H.N.P., verklaar die blad dat die H.N.P. nie verleë is oor die O.B.-stemme in Kimberley-distrik nie. Woordeliks lui dit:

„Die paar ontevrede O.B.'s is werklikwaar nie 'n ernstige faktor nie. Hulle het wel 'n hinderlike uitwerking — meer of min dieselfde soos die Kimberley-tak van die Sons of England op die teenstander het. Op sy uiterste is maar een uit elke 50 kiesers 'n lid van die O.B.'.

Hier het ons nou die tipiese gees van die partypolitiek. Dit is nooit beginsels of mense wat tel nie, net stemme. As jy baie stemme het, is jy belangrik, so nie, is jy niks! Omdat die H.N.P. meen dat die stemme van die O.B.-lede in daardie kiesafdeling van so geringe omvang is dat dit nie die deurslag sal kan gee nie, kan hulle maar uitgeskop en soos vyande behandel word. As dieselfde mense egter moontlik die deurslag kon gee, sou hulle fatsoenlik gewees het en dan sou na hulle gevry geword het. Omdat dr. Malan dink hy kan sonder die O.B. se hulp in Kaapland klaarkom, skop hy hulle hier uit sy party. In Transvaal, Vrystaat en Natal, waar dieselfde beginsels tog immers ook moet geld, is hulle nog fatsoenlik — net omdat hulle daar die deurslag by 'n stembus kan gee!

In elk geval het die H.N.P. nou by monde van sy mees amptelike orgaan — die leier, die sekretaris en voorsitter van die party is naamlik direkteure van Die Kruithoring — te kenne gegee dat hulle nie die stemme van O.B.-lede in Kimberley-distrik wil hê nie. Hulle kan sonder hulle klaarkom. Die O.B.-lid wat in sulke omstandighede nog agter die H.N.P.-kandidaat gaan aanloop, kan voorwaar geen selfrespek meer hê nie.

Dit lê in die hande van Kimberley-distrik om die H.N.P.-leiers tot besinning te bring. Laat hulle vir eens en vir altyd tot die besef gebring

(Vervolg van bl. 2, kol. 4) vroegetydig en stelselmatig te begin met die insameling van fondse; dit lewer ver beter resultate.

Waarn. genle. mev. S. Voigt het die vroue bedank vir die pragtige steun wat hulle aan die Beweging verleen het, en 'n beroep op hulle gedoen om sommer dadelik te begin met die werk vir aanstaande jaar.

Die vergadering is gelei deur genl. Rousseau en met gebed geopen deur ds. J. D. Vorster. Die O.B.-blaasorkes onder leiding van komdt. S. J. Swanepoel het soos gewoonlik mooi musiek verskaf.

Die Boerejeug onder leiding van jeugkomdt. Ben Pienaar, het 'n mooi voorstelling gegee van ons volkstrewe, wat groot waardering uitgelok het.

Die Boerejeug van Bellville en Parow het 'n skitterende hydrae gelewer deur onderskeidelik £47 en £40 in te samel.

Die totale hydrae van die Boerejeug in die generaalskap van genl. Retief was £172-13-8, en dié van genl. Rousseau £31. Die jeug was dus verantwoordelik vir meer as £200.

Verder kan die naam genoem word van die Papendorp-vrouekommando, wat £102 ingesamel het, vergeleke met £50 verlede jaar, ondanks die lede nie onder die welgesteldes tel nie. Bellville se mannekommando verdien alle lof vir hul insameling van £110.

word dat ons volk nooit sy bestemming sal bereik solank mede-Afrikaners wat in hart en murg nasionaal is, deur hulle minder geag word as kleurlinge nie. Die H.N.P.-leiding het naamlik, nadat hulle lank ook verkondig het dat hulle nie verleë oor die kleurlingstem is nie, kort gelede begin sê dat hulle hul houding teenoor die kleurling in heroerwering sal moet neem. Geen sodanige heroerwering geld egter vir die O.B.-kieser nie. Hy kan maar basta!

Wat Kimberley Kan Doen

Die verkiesing in Kimberley-distrik is vir die O.B. nie 'n geleentheid om teen mede-Afrikaners te twis nie. Die O.B. beywer hom die afgelope twee jaar al vir die skepping van 'n volksfront met die oog op 'n verkiesing. Dr. Malan het nog elke keer so'n front verwerp omdat hy beweer dat hy sterk genoeg is om alleen te veg.

Die O.B. glo dat ons volk nie gered kan word sonder samewerking nie, en dat so'n front die brug sal vorm tot volksamewerking. Indien dr. Malan dus nou met hierdie tussenverkiesing tot die besef gebring kan word dat hy MOET saamwerk met Afrikaners wat hy uitskop en beveg, kan die algemene verkiesing vir die volk gewen word. So nie, sal 1943 hom herhaal.

£652 Ingesamel Op Stellenbosch

Stellenbosch het vanjaar £100 meer ingesamel met O.B.-dag as verlede jaar. Die bedrag staan tot sover op £652.

Die basaar gehou op 4 Augustus was 'n reuse-sukkes, skryf komdt. C. W. Basson.

Ons handwerktafel het £97-6-0 opgebring en is daarna deur 'n goedgesinde tot £100 opgeskuif (verlede jaar was dit £74). Die lekkerstafel het £22 opgelewer, teenoor £9 verlede jaar en die koektafel £33-19-6, teenoor £23. Die familie Bredell (4 stuks) het met hul tafel £18-10-0 meer in ons kas besorg. Vleis- en groente-tafel £37-13-1 en die kafee en middagete £76-13-9.

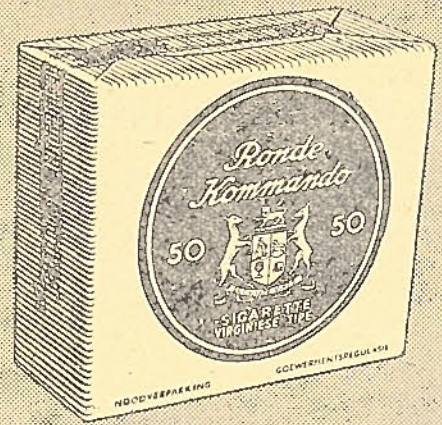
Aan bussiegeld deur middel van woeker, orige pennis ens., het die Vroue kommando £90 ingesamel.

Tesame met die bydraes van die Mannekommando (ongeveer £200) en die opveiling van ons A.K.G. se geskiedkundige skildery het ons tot dusver die pragtige som van £652 ingesamel. Dit is £100 meer as verlede jaar.

Dit is sonder die Strand, die Boerejeug en Studente se bydraes.

GRIKWASTAD STEL FONDSDAG UIT

Weens die ernstige droogte wat in die Hay-distrik heers, het Kommando C9b1 van Grikwastad besluit om O.B.-dag later, as toestand verbeter het, te hou. Intussen is op 'n funksie van twee korporeelskappe 'n bedrag van £14-8-0 ingesamel. Die samewerking en geesdrif was uitstekend. — (Ingestuurt).

WAARDE VIR GELD

MEUBELS

PRYSE STYG VINNIG.

KOOP NOU!

ONS HOU ALLEENLIK GOEIE KWALITEIT

MEUBELS IN VOORRAAD.

Werda Meubelhandelaars
(EIENDOMS) BEPERK,

Groote Kerkgebou, KAAPSTAD.

AKSIE!

HANDHAAF U EIE
TAAL!

Stuur u naam, adres en 2/6 ledegeld
(vir eerste jaar)

aan:

SEKRETARIS

HANDHAVERS-
ORGANISASIE

Posbus 180 — Stellenbosch

Paarl Monumente-Werke

(Eien.) Bpk.

Posbus 220 — Bredastraat
PAARL (K.P.)

SKRYWE DIREK OM ONS
NUUTSTE KATALOGUS

Direkteure:

L. A. B. Bohlmann — M. Bohlmann

Gevestig 1898

ONDERSTEUN ONS
ADVERTEERDERS

SCHOEMANELLO DRANK...

Vir Kwaliteit en Tevredenheid
die Goedkoopste

	Per Bottel van 1 tot 12 in 12-bottel-kissie.	Per gelling in vaantjies van 5 gels. of meer
WYNE:		
Fonkelwyn	7/-	—
Lewenswyn	3/9	—
Vermouth	3/-	—
Hanekraal — Cocktail	4/-	—
SOET WYNE:		
Likeurwyn en Ou Port	2/6	11/-
Ou Wit Port en Sauterne	2/6	—
Port, Rooi Soet Muskadel, Wit Soet Muskadel	1/8	8/-
Jerlipo, Rooi en Wit	1/9	8/6
Worcester Hock en Pontak	1/7	7/6
SJERRIES:		
Amontellado (Droë), Kimberley Klub (Droë), Ou Bruin (Soeterig), Ou Oloroso (Soet)	2/9	—
Goue (Soet)	2/6	10/-
Spesiale (Soeterig)	1/6	7/3
Sjerrie (Soeterig)	1/5	6/9
DROË WYNE:		
Burgundy	1/9	—
Claret en Wit Droë	1/6	—
BRANDEWYNE:		
Super de Luxe	8/6	—
De Luxe	7/6	39/-
Ekstra Spesiaal	7/-	37/-
F.C.	6/6	36/-
Buchu	7/8	—
JENEWER	7/6	—
LIKEURS:		
Crème de Cacao	7/6	—
Goue Manderin, Curacao, Kummel, Piesang, Perske, Appelkoos	7/-	—
Naeltjie	6/6	—
Kersie, Anys, Gemmer, Lemoen, Van der Hum, Peperment	6/6	34/-
JENEWER-LIKEURS:		
Lemoen en Suurlemoen	7/6	—

5% of 1/- per £ afslag wanneer Kontant met Bestelling gestuur word.

Voeg by 5/- vir kisse en bottels, en 15/- vir vaantjies wat vergoed sal word by terugsending. Ons lewer drank in ons inhouers solank ons voorrade van inhouers het, en alleenlik op voorwaarde dat die inhouers binne sestig dae aan ons terugbesorg word. Weens bottelskourste kan ons alleenlik in ons eie bottels, kisse drank verpak, waar sulke drank 'n minimum prys van £1-5-0 behoort (5/- vir inhouers ingesluit). Indien goedkoper kisse verlang word moet u eie inhouers aan ons stuur. Word verkoop in 12-bottel-kisses of 5-gelling-vaantjies of groter. U kisse van 12 bottel kan Wyn, Brandewyn, Jenever, Likeur, Vermouth en Hanekraal bevat. — Termen: K.M.B. plus trekgeld na sylne. K.B.A. plus trein-kommissie. V.O.S. OUDTSHOORN.

Bestel van

JURGENS SCHOEMAN,

POSBUS 142, — OUDTSHOORN.

PRAGTIGE BOME OM TE PLANT TOT BEGIN SEPTEMBER

Royal Appelkoos; Delicious. en Rome Beauty Appels; Bon Chretien, Packham's Triumph, Clapp's Favourite. en Beurre Bosc Pere; Kaapse en Wonder Kwepers; Adriatic, Genoa, Kaapse Wit en Bruin, Negro Largo Vye; Early Dawn, Peregrine, Elberta, Salway, Gladstone Lospit Perskes; Kakamas, Nooiens, Pullar's Tuscan, Wainwright, XMK Taaipit Perskes vir aanplanting op groot en klein skaal, aard selfs in koudste dele, Aloha Supreme, C. O. Smith en Babcock Perskes vir Pretoria en warmer en kusstreke.

Hermitage, Wit Frans, Muskadel, Kristal, Barlinka en Waltham Cross Druive Spesiale pryse aan groot planters. Bestellings met £1 en meer deposito word onmiddellik uitgevoer.

HERHOLDT SE BOOMKWEKERIE — Posbus 660 — Johannesburg.
Telegramme: HERHOLDTS, EIKENHOF.

DIE O.B., WOENSDAG, 22 AUG. 1945.

Kans Vir Staatsmanskap

Die oorlog het verlede week ten einde geloop. Soos die vorige vrede kan hierdie een ook maar net beskou word as 'n wapenstilstand. Dit het reeds die grondslag gelê vir 'n nuwe oorlog. Die oorwinnaars wat voorgegee het om te veg vir vrede en geregtigheid, het in hul oorwinningsroes reeds klaar hul voorgegewe doel verongeluk. In Europa het hulle 'n volk van 80 miljoen siele platgeslaan met die doel om hom vir die res van die eeue plat te hou. Sy gebied word versnipper, net in erger mate as sewe-en-twintig jaar gelede, toe genl. Smuts gewaarsku het dat dit die saad van 'n volgende wêreldoorlog sal wees. Duitsland se ekonomiese stelsel word tot op die grond afgebreek en 80 miljoen mense sal vir die eeue wat kom, 'n bestaan hoofsaaklik uit die landbou moet maak. Duitsers wat hulle bevind in gebiede wat aan buurstate uitgelewer word, word soos roofdiere verwilder na die brokkie wat oorgebly het, soos in Pole en Tsjeggo. Slowakee reeds gebeur — en ook Suid-Afrika wat reeds opdrag aan Duitsers binne sy grense gegee het om te wyk na die oorskot van Duitsland.

En die land in wie se belang die oorlog aangebind is, Pole, is deur sy hondgenote as buit verdeel. Byna die helfte van sy gebied gaan na Rusland en as vergoeding kan hy maar 'n stuk uit Duitsland hup.

Dit is in kort die resultaat van 'n oorlog wat gevoer is om die vryheid van volke en geregtigheid. Hierdie dwase parodie van staatsmanskap moet, soos genl. Smuts dit 'n kwart-eeu gelede voorspel het, weer die grondslag lê vir 'n nuwe oorlog. Want laat elkeen hierdie waarheid beseef: Geen wanverhouding of skending van die reg kan ooit duursaam wees nie. Bestendige verhoudings kan alleen opgebou word as dit wortel in geregtigheid.

GENL. SMUTS SE KANS

In Suid-Afrika staan op die oomblik 'n man aan die hoof wat tevore blyke gegee het dat hy hierdie waarheid beseef. Onder sy bewind tydens die oorlog het hierdie waarheid geen plek gevind nie. Daar is diep wonde geslaan as gevolg van onwettige optrede en vervolging deur die regering teenoor Afrikaners wat met dieselfde vuur vir hul saak in die stryd gegaan het as soldate van die demokratiese lande vir hul saak. Gaan hierdie man toelaat dat in sy eie land gaan gebeur wat hy nie by magte was om in Europa te verhoed nie?

Genl. Smuts is vandag in die posisie om in Suid-Afrika 'n beleid te volg van staatsmanskap wat sy vrugte in moeilike jare wat voorlê, sal afwerp. Dit is vir hom om die angel van haat en bitterheid te trek uit die politieke stryd wat na die vrede gaan volg — net soos hy die man is wat deur 'n oorlogsbesluit verantwoordelik was vir 'n stryd wat ons volkseenheid verdonker het.

Die Ossewabrandwag het die srtyd om 'n nuwe gedagte aangebind, en geen oormag of noodwet sal hom van sy koers kan laat wyk nie. Maar genl. Smuts is vandag in die posisie om te besluit wat die aard van daardie stryd gaan wees. Ons self is begerig dat dit openlik en skoon moet wees.

WEDSTRYD VIR BOEREJEUG

Werwing van Intekenare Op „Die O.B.”

Boerejeuglede word hiermee meegedeel dat daar besluit is om aan dié lid van die Boerejeug wat gedurende die tydperk 22 Augustus 1945 tot 31 Desember 1945 die grootste aantal nuwe intekenare op DIE O.B. werf, 'n boekprys met die handtekeninge van ons K.G., A.K.G. en Jeugleier voorin, te skenk.

Boere-seuns, -dogters en kleingoed kan almal deelneem. Al wat gedoen moet word is om vir elke oom en tante, neef en niggie, buurman en buurvrou, maatjies, ja almal, te vra of hulle al op DIE O.B. ingeteken het. As hulle dit nog nie gedoen het nie, gee dan vir hulle 'n uitgawe van ons koerant en as hulle dit deurgelees het, vra dan of hulle wil inteken.

Stuur dan dadelik hulle volle naam en adres saam met die intekengeld aan Boerejeughoofkwartier, Meyergebou 9, Kerkstraat, Potchefstroom. DIE O.B. word dan elke week aan dié adres gepos.

Elke brief wat aan Boerejeughoofkwartier gestuur word, moet ook die naam, adres, ouderdom en kodenommer van die Boerejeuglid wat die intekenaar gewerf het, meld.

Die intekengeld op DIE O.B. is 10s. per jaar of 5s. vir 6 maande, vooruitbetaalbaar. Alle posorders moet ten gunste van „Voorslag (Edms.) Bpk.” Kaapstad, uitgemaak word. Geen koerantjie sal versend word as die intekengeld nie saam met die intekenaar se naam gestuur word nie.

DIE OORLOG GEWEN, MAAR DIE VREDE ?

(Deur Prof. J. A. Wiid)

Sedert ons laaste artikel het die vredesklokke gelui, die kanonne geswyg en die allerverskriklikste Tweede Wêreldoorlog wat op 'n paar weke na byna ses jaar lank vernietigend en verwoestend die mensdom geteister het, sy einde gevind. Die laaste fase van die oorlog staan in verband met die Amerikaanse aanwending van 'n nuwe wapen, die atoombom, die Russiese oorlogsverklaring teen Japan en die Japanse oorgawe. Hierdie laaste oorlogsbedrywe is blits-snel binne enkele weke afgespeel.

DIE ATOOMBOM

Oor die atoombom, die allervreeslikste nuwe wapen, is gedurende die afgelope paar weke reeds veel geskryf. Volgens Amerikaanse bronne sou hierdie nuwe wapen oorlogsbeslissend wees en dit word van Japanse kant bevestig. Voorts word in Amerikaanse kringe ook die hoop uitgespreek dat die nuwe wapen deur sy verskriklikheid nie alleen oorlogsbeslissend nie, maar ook die toekomstige wêreldvrede vir alle tye sal handhaaf en waarborg. Hierdie wêreldvrede sal dan wees 'n pax Americana, want die atoombom, die waarborg van hierdie wêreldvrede, is 'n Amerikaanse geheim waarvan alleen die beginsel aan die Britse bondgenoot bekend gemaak is en glo minder as die beginsel aan die Russiese bondgenoot.

By hierdie geleentheid wil ek net die gedagte uitspreek dat die beginsel van die atoombom reeds lang geen geheim was nie, maar wel sy aanwending en toepassing, en dat Amerika dus waarskynlik net so min aan sy Britse bondgenoot as aan sy Russiese bondgenoot die geheim van die nuwe wapen geopenbaar het. Voorts het die geskiedenis in oorfloed bewyse gelewer dat geen geheime wapen vir 'n lang tyd 'n geheim kan bly nie. Dit sal waarskynlik ook die geval wees met die atoombom waarvan die vernaamste grondstof, uranium, o.a. ook in Rusland te vinde is.

Op die oomblik staan dit vas dat Amerika die eerste was om die vervaardiging van die atoombom te voltooi en dit prakties teen 'n vyandelike stad aan te wend. Die reaksies in Londen en Washington sou interessant gewees het as hierdie nuwe wapen deur die vyand uitgevind en op 'n Britse of Amerikaanse stad aangewend is. Ons sal dan waarskynlik weer 'n geval gehad het waar twee vyande presies dieselfde ding doen wat tog glad nie dieselfde ding is nie.

RUSLAND EN DIE VERRE OOSTE

Die Japanse kapitulasie staan sonder twyfel in regstreekse verband met

die Russiese oorlogsverklaring en aanval in die Verre Ooste. Soos die Italiaanse aanval op Frankryk in 1940 en die Angel-Saksiese inval in Europa in 1944 het ook die Russe 'n vyand geslaan wat reeds erg gehawend was en seer seker nie meer 'n gevaar vir Moskou kon wees nie. Die Russiese aanval op Japan kan dan ook slegs in een sin beslissend wees en dit is die vestiging van Russiese hegemonie ook in die Verre Ooste soos reeds in Europa die geval is. Die Russiese faktor in die lande van die Verre Ooste is 'n faktor waarmee Washington en Londen wel deeglik rekening sal moet hou. Die Russiese kolos staan wydsbeem oor Europa en Asië. Dit is op die oomblik die uitstaande resultaat van die Tweede Wêreldoorlog.

CHURCHILL RAAK BESORGD EN VERONTRUS

Russiese hegemonie in Asië en Europa is sonder twyfel 'n oorsaak van ernstige besorgdheid in Washington en Londen. Dit is die wanklank wat duidelik hoorbaar is onder die trompetgeskalm en klokkegelui wat die oorwinning en die vrede aankondig. Vandaar dat die Angel-Saksiese propaganda insake die atoombom waarskynlik vir 'n groot gedeelte aan die adres van Moskou gerig is. Vandaar ook dat Churchill, net soos ons Premier reeds in 1943, met 'n ontplofbare toespraak voor die dag gekom het. Hierdie rede, al is dit maar dié van die Britse opposisieleier, verdien die ernstige oorweging van almal wat in wêreldsake belangstel.

Volgens Churchill is dit nie onmoontlik nie dat 'n „gewelddige tragedie hom afspeel agter die ystergordyn wat Europa tans verdeel”. Hy het gepraat van „die vrees waarin miljoene gesinne” tans lewe. Oor die Pole oordeel hy: „daar is min deugde wat die Pole nie het nie en daar is min foute wat hulle nog nie begaan het nie”. Miskien kon hy bygevoeg het dat al die foute saam wat die Pole begaan het, nie so groot is as die groot fout om die Britse waarborg van 1939 te aanvaar nie, 'n waarborg wat ook die Poolse aansprake op Duitse gebied ondersteun het.

Churchill het sonder twyfel rede om verontrus te wees oor sake in Europa. Vandaar dat hy sy hoop op die Verenigde State en hulle atoombom vestig. Maar ook hierdie hoop kan 'n gebroke riet wees, want, sê Churchill: „vir sover ons weet sal dit miskien drie of vier jaar duur voordat die groot vordering van die Verenigde State ingehaal kan word. In hierdie drie jaar moet ons ons betrekkinge met ander mense . . . op so'n manier omskep . . . dat vrede (Vervolg op bl. 5, kol. 3)

CERES VIER FONDS DAG

OP 8 SEPTEMBER 1945

in die

STADSAAL

10.30 v.m. TEE EN VERVERSINGS.

12.30 tot 2 n.m.: LIGTE ETES.

2 n.m.: OPENING VAN BASAAR deur Hoof-genl. P. R. Retief.

Van 4 n.m. tot 6 n.m.: KOFFIE EN BRAAIVLEIS.

Bring seker u jukskeie saam.

8 n.m.: OPENBARE VERGADERING in die STADSAAL.

Spreeker:

Adjunk-Kommandant-Generaal J. A. SMITH.

ALMAL WELKOM!

Brief Aan My Demokratiese Vriend In Kimberley

Geagte Volksgenoot, — Ek het verlede keer daarop gewys dat dit dr. Malan is wat voorgee om namens die Afrikanervolk in Kimberley-distrik stryd te voer, en dat hy en nie die O.B.-lede wat hy uitgeskop het nie, grootmoedig moet handel sodat die volk 'n oorwinning kan behaal — indien dit as 'n oorwinning vir die volk beskou kan word. Ek het ook beklemtoon dat dr. Malan, as hy werklik glo dat die O.B.-lede wat hy uitgeskop het, sy party vyandiggesind is en dit wil ondermyn, tog nie kan verwag dat hulle ook vir hom sal stem nie. As hy egter van hulle verwag om vir hom te stem, selfs nadat hy hulle uitgeskop het, glo hy self nie dat hulle hom vyandiggesind is nie, en dan skop hy hulle uit omdat hy vir hulle kwaad is omdat hulle nog aan die O.B. behoort. In daardie geval, het ek gesê, lê die plig van grootmoedigheid aan dr. Malan se kant. As hy meen om in Kimberley iets vir die volk te wen, moet hy die grootmoedigheid openbaar en saamwerk met die Ossewabrandwag. As hy dus verloor, sal dit nie die O.B. se skuld wees nie, maar sy eie.

Jy skryf dat dit ons plig is om almal saam te werk en die verskille van die verlede te vergeet. Jy is volkome reg. As ons nie met alle mag gaan probeer om saam te werk nie, gaan ons onder.

MISVERSTAND

Die feit is juis dat die O.B. nou in Kimberley die volk se oë wil oopmaak vir die noodsaaklikheid om saam te werk. Jy dink nog in terme van partye — dis nie jou skuld nie; ons is vir twee geslagte lank opgevoed om so te dink — maar die O.B. dink in terme van die volk. Jy verstaan onder samewerking dat die O.B. die H.N.P. moet ondersteun teen wat bekend is as die „Sappe”. Die O.B. daarenteen soek geen samewerking met 'n party nie, maar met die volk.

Binne die sogenaamde Sap-party is daar tienduizende Afrikaners net so

goed soos jy en ek. Met die laaste verkiesing het genl. Smuts so'n groot oorwinning behaal dat as dr. Malan 'n toekomstige verkiesing wil wen, hy minstens 200,000 van genl. Smuts se ondersteuners sal moet „bekeer”. Dit beteken dat die H.N.P. by die volgende verkiesing sy gelede sal moet versterk met nog 200,000 Afrikaners uit genl. Smuts se gelede. As hulle, soos die partypolitiek voorgee, sleg is omdat hulle verlede keer verkeerd gestem het, kan hulle mos nie sommer ewe skielik weer goeie Afrikaners word net omdat hulle nou weer vir dr. Malan gaan stem nie? Dan is hulle mos dwarsdeur goeie Afrikaners, en het hulle net aan die verkeerde party behoort — en daarin het hulle ook maar net uitvoering gegee aan die eis van die konstitusie dat hulle aan een van die twee noodsaaklike partye van die parlement moet behoort. Hulle is dus baie goeie konstitusionele Afrikaners.

ALMAL VOLKSGENOTE

Die O.B. beskou sulke „Sappe” dan ook as volksgenote, of hulle vir hom stem of nie. Hulle stem kan niks verander aan hul karakter indien dit goed is nie. As die O.B. dus nou in Kimberley-distrik gaan kant kies het saam met dr. Malan, moes hy hierdie goeie Afrikaners ook beveg het, en sou hy meegelyp het om die verdeeldheid onder die volk te bestendig en te verskerp. Daarom pleit hy liever nou in Kimberley-distrik vir 'n volksfront, sodat ons almal as VOLKSGENOTE kan saamwerk teen gemeenskaplike vraagstukke in plaas van as PARTYGENOTE stryd te voer teen ander volksgenote.

As ons egter die metode van die partypolitiek moet volg, en dr. Malan slaag daarin om die 200,000 „slegte Sappe” te bekeer tot 200,000 „goeie Afrikaners”, dan sal jy en ek moet erken dat daardie 200,000 Sappe beter Afrikaners sal wees as ons twee. Want hulle sal 'n grootmoedigheid moet openbaar wat selfs dr. Malan nie vandag bereid is om te openbaar nie. Hulle sal moet erken dat hulle verkeerd was en dat hulle nog altyd „die volk se enigste party” beveg het tot hul eie skade en skande. En hoeveel mense dink jy is bereid om so grootmoedig te wees?

MAAK DIT MAKLIK

Nee, my vriend, laat ons dit vir hierdie mense baie makliker maak om met ons saam te werk vir die oorwinning van ons volk. Gee hulle 'n kans om met hul volk saam te werk, waarvan hulle nog altyd lid was, in plaas van 'n party wat hulle voorheen beveg het. En daardie kans kan jy hulle gee deur 'n volksfront te skep, soos die Ossewabrandwag bepleit, naamlik laat hulle by 'n volgende verkiesing stem nie vir partykandidate nie, maar vir volkskandidate wat niemand anders as hul kiesers sal verteenwoordig nie. Laat hulle stem vir die MAN en nie vir 'n PARTY nie. Dan sal hulle saam met jou en my werk, want ons almal sal dan saam met ons volk werk en nie saam met die een of ander party nie, wat ELK op sy beurt voorgee dat hy die volk is.

Dit is daarom dat die O.B. ook nou sprekers na Kimberley-distrik stuur om die volk van hierdie waarheid en noodsaaklikheid te gaan oortuig.

● Bye van dieselfde nes beveg nie mekaar nie, en hulle produseer volop heuning.

'n Volk wat nie in partytwiste gewikkel is nie, kan ook welvarend word.

Vraagtekens in Die Nuus

WEET DIE BRITTE?

Aanvanklik is die uitvinding van die atoombom aangekondig as 'n gesamentlike geheim van die Amerikaners en Britte. Engelse koerante het selfs die portret van 'n Britse minister geplaas en meegedeel dat hy tot aan die einde opsig gehou het oor die navorsing.

Nou deel 'n Kanadese minister die wêreld mee dat hoewel Engeland en Kanada gehelp het met die navorsing om die atoom te splits, hulle nie deel in die Amerikaanse geheim om die bom te vervaardig nie. Hulle is darem geregtig om te vra hoe dit gedoen word!

VOORSPEL DIT HONGER?

Die Minister van Landbou het die aanstelling van 'n nuwe raad aangekondig. Dit is hierdie keer 'n voedselraad en die taak van die raad is om ondersoek in te stel na die voedselbehoeftes van die Unie en aanverwante onderwerpe.

Hoe radeloser die partypolitici word oor volksvraagstukke wat hulle nie die hoof kan bied nie, hoe meer rade stel hulle aan om agter te skuil en die volk se oë te verblind. Dit het ook gebeur in die geval van behuising. Toe sake verkeerd begin loop, is 'n behuisingraad aangestel, en die belangrikste taak wat dit vervul het, was dat die verantwoordelike Minister die skuld vir die woningtekort geplaas het op die voorsitter van daardie raad.

Is hierdie nuwe raad miskien 'n aanduiding van 'n hongersnood wat verwag word?

WAT IS WAAR?

Dr. Karl Bremer op Somerset-Oos: „Almal is welkom: Engelssprekende, Afrikaner-Sap en O.B., net oor ons regeringstelsel kan daar geen kompromis wees nie”. (Die Burger, 14 Aug.)

Die Hoofraad van die H.N.P. waarvan dr. Bremer voorsitter is: „Diegene in Kaapland wat nog O.B.-lede is, se lidmaatskap het op 15 Junie outomaties verval”. (Die Burger, 18 Junie).

OOK NOG V-R-DAG?

Die Cape Times wys daarop dat die benaming „V-jag” vir die dag waarop die oorlog teen Japan beëindig is, verkeerd is, omdat dit die beëindiging van die hele oorlog veronderstel en dus net V-dag moes heet. Die beëindiging van die Europese oorlog is aangedui as „VE-dag” omdat die oorlog toe nog in die Oos te voortgeduur het.

Lê die oplossing vir die misverstand nie dalk hierin dat daar nog 'n V-R-dag in vooruitsig gestel word nie?

(Vervolg van bl. 4, kol. 4)

op aarde en geregtigheid onder mense” moontlik sal wees.

Die arme Europa en drie of vier jaar! Intussen is Duitsland, die enigste bolwerk teen die Russiese Kolos, vernietig. Churchill se koerante openbaar kiekies van hongernde Duitse kinders by die afvalbakke waarin Engelse soldate hulle oorskietkos werp! En Frankryk en Italië? Eersgenoemde se stem word nie meer op die Europese konferensies (Teheran, Yalta, Potsdam) gehoor nie; wanneer het so iets al ooit in die Franse geskiedenis gebeur? En laasgenoemde het geword wat hy in die middeleeue was: die land van geheime verenigings waar Italiane mekaar uitroei. Voorwaar, Churchill en ook veldm. Smuts het rede om besorgd en verontrus te wees. Die pad van Moskou na die Weste is oop!

'N VERKENNERREEKS.
UITGAWE

Moedertaal EN Tweetaligheid

deur
Dr. P. J.
MEYER.
2/-
posvry.

BEROEPSREGERING

word in die volgende
boek bepleit

Managerial Revolution

deur

J. BURNHAM.
Nou verkrygbaar in die
Penquin-Serie
1/5 posvry.

Nuwe Boeke:

Ons Bou 'n Stad

deur
FRITZ STEYN
9/- posvry.

*

Van dieselfde skrywer is
die volgende boek so pas
herdruk:

● PENKOP-KOMMANDO
7/6 posvry

● VRYHEIDSHELD
ONTSNAP DIE DOOD
Kootjie van den Heever, 1/5 p.v.

● CONCORDIA
J. P. Malan 1/5 p.v.

● MANS VERBODE
deur R. Hendriks 4/- p.v.

● UIT DIE DIEPTES
deur Johan Theron . . . 7/- p.v.

● HEILIGE BEESTE
Gedigte deur D. J. Opperman
7/6 posvry

● DIE SKOOL STUUR
SPEURDERS
deur Theunis Krogh . . 8/6 p.v.

● VERKEERDE LIEFDE
Ella Eloff v. d. Walt . . 6/10 p.v.

PRO ECCLESIA- BOEKHANDEL

Posbus 29

STELLENBOSCH

POLITIEKE SLAGOFFERS VAN 'N PARTYBEWIND

D. J. CONRADIE.

In Spoorwegdiens te Durban. Op 7 April 1942 geïnterneer na 23 jaar diens. Ontslaan op 27 Maart 1944. Geen verhoor. Onder die redes wat aangevoer is vir sy internering, was dat hy „'n Britse staatsman” beledig het deur te sê dat Duff Cooper bevooroorloogd was dat daar nie genoeg skeepsruimte vir die ontruiming van Engelse kinders is nie, nadat hy sy eie kinders na Amerika gestuur het!

„Ek sal my mede-Afrikaner nie in die steek laat nie en hom nie aan die vyand uitlewer nie”.

Geklassifiseerde Advertensies

TARIEF VIR GEKLASSIFISEERDE ADVERTENSIES

Persoonlike Advertensies:
(Verloving, huwelik, geboorte, sterfgeval, in memoriam, gelukwensings, ens.) 2d. per woord; minimum 4/- per plasing. Vooruit-betaalbaar.

Handelsadvertensies:
Vir een plasing: 3d. per woord; minimum 6/- per plasing. Vooruitbetaalbaar.
Vir 2 tot 26 agtereenvolgende plasinge: 2½d. per woord; minimum 5/- per plasing.
Vir 27 tot 52 agtereenvolgende plasinge: 2d. per woord; minimum 4/- per plasing.

Intekengeld op „Die O.B.“ (verskyn weekliks): 10/- per jaar of 5/- vir ses maande. Streng vooruitbetaalbaar. — Skryf aan: **VOORSLAG (EDMS.) BPK.,** Posbus 1411, Kaapstad.

HUWELIK

MARINCOWITZ—JOUBERT. — Ons, Frances (Babie) van Bellville en Annis (Tökkie) van Prins Albert, maak bekend dat ons D.V. trou op Saterdag, 25 Augustus, om 3 n.m. in die N.G. Kerk te Bellville. Geen kaartjies te Bellville en Kuilsrivier Distrikverpleging-gebied. Gelukwensings: Kerksaal, Bellville. Telegramme: Sonskyn, Rhosstraat, Bellville.

DANKBETUIGING

Ons innige dank vir al die simpatie, belangstelling en liefde by die skielike afsterwe van ons skoonseun, Dr. Hagemann, van Reddersburg, insonderheid die Edenburg-kommando's en Noodhulp-Liga. — Kommandante mev. en Veldkornet mnr. G. v. Schalkwyk, Edenburg.

IN MEMORIAM

HUGO. — Brandwag Japie Hugo net maar vooruit op 20 Aug. 1944. Hy lewe hier en daarbo. — Sy ou lewensmaat, Ria Hugo, Ou Strooidak, Worcester.

WRIGHT. — Sag heengegaan op 21 Augustus 1941, ons teerbeminde eggenoot en vader, Cornelius, in die ouderdom van 50 jaar. Geen geluid oor die lippe stil en wit; Geen afskeidstrane in die oog; Geen angs vir dood; Geen enkele woord; Alleen die laaste snik na die hemelpoort. — Sy verlangende vroultje, Judith, Kinders en Kleinkind.

BOTES. — 'n Jaar is verby en ons kan maar nog nie besef dat ons dierbare dogter en suster, Chrissie, werklik van ons weg is nie. Haar heengaan op 25 Augustus 1944 was so skielik en onverwags. Ween, liewe ouers, tog nie te seer. Nie lank nie, dan sien u my weer; Ek het dit beter as u dit vermoed; So soet, so salig, so naamloos goed. — Haar verlangende Ouers, Broers, Susters en Swaer, Plumstead.

GRAFSTEEN-WERKE

Grafstene, Monumente en Randmaer opgerig enige plek in die Unie. Raadpleeg ons vir 'n besonder billike kwotasie. **S.A. GRAFSTEEN-EN MONUMENT-WERKE (Eiens.) BEPERK** (Jannie Cillie, Besturende Direkteur) Voortrekkerweg, Maitland. Foon 5-4420 en 5-2823 — Posbus 2.

PERSOONLIK

GRYSHARE tot natuurlike kleur herstel of geld terug. 5/6 per bottel, posvry. Geld met bestelling. Kruisbehandelings vir alle sketse verkrygbaar. — „DIE BOEREVROU“, Bus 7559, Johannesburg.

POPPERF. — Laat daardie ou poppe kunstig oorverf. Deeglike werk. 3/- tot 12/6 volgens grootte en toestand. Verpakking en posgeld ekstra. Mev. P. Wolmarans, Karredouw.

KORRESPONDENSIEKLUB

NOUENS EN KERELS! Wil julle graag korrespondente hê? Stuur gefrankeerde koert vir om gratis besonderhede aan die POSDUIF KORRESPONDENSIEKLUB, Posbus 5, Lothair.

BETREKKINGS VAKANT

MOEDERSHULP. — 1 September, nodig met tweejarige seuntjie en ligte huishwerk. Salaris f5. Skryf en sluit getuigskrifte in van gedrag en bekwaamheid aan VAN ZIJL, Tullyallenweg, Rondebosch, Kaapstad.

BENODIG. — Flukse ongetroude hulp-voorman. Bestuursadministrasie in verlate. Boerdery: wingerd en Jersey-stoetery. Vry losies, beginsalaris f8 per maand. Sluit getuigskrifte in (slegs afskrifte) en meld datum van diensaanvaarding. — **ANDRE DU TOIT,** Paarl-Vallei, N.-Paarl.

TE KOOP GEVRA

VOLSTRUISVEIE dringend benodig. Stuur volle besonderhede van lengte, kleur en prys aan: **BIGNAUT,** Christoffelstraat 524, Pretoria.

TE KOOP

AARTAPPELS. — Goeie uitgeloopte Arran Chlef- en Evergood-moere teen f12-6 en Tafelaartappels teen f10-0 per sak op Le Roux-stasie gelewer. Direk van boer. **K.B.A.** — Mnr. LE ROUX VAN DER WESTHUIZEN, P.K. De Rust.

BOERBOEL-HONDJIES. — Ses pragtige rooibruin Boerboel-tesies, twee maande oud, teen f1 stuk. Hulle is sterk gebou, menslievend, waaksam en kwaad. — **VAN BILJON,** Abrahamskraal, Hoopstad.

Witgegee deur Voorslag (Edms.) Beperk, Kamer 703, Groote Kerkgebou, Adderleystraat, Kaapstad en gedruk deur Pro-Reclame-Drukkery (Edms.) Beperk, Bellville.

TE KOOP

DOBERMAN-REUNTJIE, 3 maande. Prys f2, v.o.s. Klein Brak. — **A. F. DE VILLIERS,** Pos Brandwacht, Mosselbaai.

DORSMASJIE. — Een Clayton and Shuttleworth Koring-dorsmasjien met kafsnyer. Al twee se hoofaste op koeëllaers. Masjien in perfekte toestand. Stoom-enjin 7 p.k. in goeie toestand, stoomdrukking 100 lb. per vierk. dm. Prys op aanvraag. — **A. J. DE VILLIERS,** Barrydale.

FRIESLAND-BULLETTJES. — Kamerade, die Goudmyn-Stoetery bied weer aan 4 bullettjies vir diegene wie ons laaste keer nie kon voorsien nie. Hulle is nou uit Bakenskraal Nieu Arend self, nr. 11152/8 stamboek, kampeien 18,000 pond melk 300 dae uit dieselfde, 6 — 9 gallon, 1ste pryswenner verse en koele. Skrywe gou en voorkom teleurstelling. — **A. S. ZEEMAN,** Goudmyn, Robertson.

GROENTESAAD. — Chantenay Wortelsaad 12/-. Donker Detroit Beet 10/-. Blomkool: Suiderkruis 20/-. Reliance 25/-. Spitz Kopkool 12/6. Koel en Broos Komkommer 15/-. Tom Watson Waatlemoen 16/-. Blaarsaal 22/-. Little Gem Skorsies 12/-. Lang Wit Bos 13/-. Raap 7/6. Uie: Australiese Bruin 6/6, Kaapse Plat 10/-. „Silver King“ 12/6. Almal per pond. 2/- duurder op halfponde. Posvry. **K.M.B.** — **PREMIER SAADKWEKERS EN VERSPREIDERS,** Schoemanshoek, Oudtshoorn.

HONDE. — 2 Boerhondjies, reuntjies, 7 weke oud, f1-1-0 stuk. Ouers baie getrou. Gelewer op Visagiehoogte. — Bestel van: **A. J. J. BESTER,** Kookhuis, Paul Roux.

HOUT. — Grof gesaagde hout van Suid-Afrikaanse dennebome (Insignis) in die volgende mate: 3dm. x 9dm., 1¼dm. x 9dm., 3dm. x 8dm., 1¼dm. x 6dm., 1dm. x 6dm., 1dm. x 9dm., 3 x 4½dm., 1¼dm. x 4½dm., 3dm. x 3dm., 2dm. x 3dm., 1½dm. x 3dm., ens. Meld hoeveelheid benodig. 'n paar stukke of trokvrakte, gelewer op George-stasie. — **J. A. MEYER,** Blanco, George.

JUKKE. — 5/- elk. Swigels 4/8 stel. **K.M.B.** Doen aansoek: **H. Gerber,** Bos 127, George.

KRAALMIS. — Beste kwaliteit Ru Karoo-Kraalmis, 80 jaar oud, gewaarborg vry van klippe en grond, 15/- per ton, gelewer in trokke Willowmore-stasie. Minimum 10 ton. Terme: Kontant met bestelling. — **J. N. F. ELS,** Willowmore.

KUIKENS. — R.I.P. dagoud kuikens teen f6-10-0 per 100. Leghorns, dagoud, teen f6-10-0 per 100. **K.M.B.** Almal Riverbend Stud Poultry Farm. Tome gewaarborg B.W.D.-vry. Verkrygbaar vanaf 1 Sept. tot einde November. — **Van M. W. BEZUIDENHOUT,** Groube Hill Farm, Meisieshaai, Oos-Londen.

LUSERNMEEL, direk van die plaas. Uitstekende voer vir hoenders, varke en koele. 8/- per 100-pd.-sak. Tree vir besonderhede in verbinding met: **I. L. WILLEMSE,** Poortfontein, P.K. Warmwaterberg, Barrydale.

MEUBELS. — Besoek of skryf aan die saak waar u waarde, diens en tevredenheid kry. **Petra-Meubels Bpk., Sentraalstraat 220, Pretoria.** Posbus 1354. Foon 2-0194.

MEUBELS. — Koop u meubels van Unika Meubels (Eiens.) Bpk., en wees verseker van u waarde en besparing. Geen katalogusse tot beskikking nie. Skryf om besonderhede en meld wat u verlang. — Hoofkantoor: **VICTORIA-WEG 171, Woodstock.** Takbesigheid: **JAN PHILLIPS-GEBOU, Lady Greystraat, Paarl.** Foon 929.

MIS. — Ons beroemde Grikwaland-Wes rumis teen 15/- per ton, V.O.S. ons stasie, minimum bestelling 12 ton. Gemaaide mis 42/6 per ton, gelewer in sakke koper se stasie. 90% ryloen-rabat aan Transvaalse en Natalse boere. Kontant met bestelling aan: **SALNOVA SOUT-WERKE,** Posbus 58, Prieska.

MOTOR. — 10 Perdekrag Deutz-Motor. So goed as nuut, het nog maar min gewerk. Prys f175. Skryf aan **P. Beukes,** Bus 79, Robertson.

RAMME. — „Die Merino Stoetery“. Groot karkasse met gladdes lywe en wol van uitstekende kwaliteit nog steeds die kenmerke. Prys uiters billik. Tevredenheid gewaarborg. Besoek of skryf aan: **J. H. MOOLMAN,** Rustoord, Middelburg, K.P. Foon 412.

RU KAROO-KRAALMIS. — Gelewer in trok op my stasie teen 10/- per ton. Kontant met bestelling. — **C. SCHMIDT,** Wag 'n Bietjie, Honey-Nest-Kloof.

SPEELSKIE. — Bottelskeie 3/9, vierkantige koppe 4/6; goeie hout. Koos Botha, P.S. Serpentine, Dist. George.

SWARTWATTEL, geharde droppers, 5 voet lank, 1 dm. tot 2½ dm. dik op dun punt. f4 per 1000. Vir enigiets in hout vra om kwotasies. **K.M.B.** V.O.S. Lothair-stasie. — **J. T. MARITZ,** Lothair.

TREKKER. — 15/30 McCormick Deering-Trekker op staalwiele. Nuwe suiers (pistons) en hulse (sleeves). Alle geslyte parte deur nuwes vervang en in eerste klas werkende toestand. Inspeksie word versoek. Prys f185. — Adres: **P. S. JORDAAN,** Bus 149, Kroonstad. Telefoon No. 230, Groenebloem.

VAN'S CONCRETE PRODUCTS. — Terrazzo, Kombuis- en handwasbakke, badens, sepietse tenks, pilare, vloertels, voertroe. Enigste in beton. Direkteur: **P. W. en P. G. van Heerde,** Polgietstraat 258, Pretoria.

20,000 DAGOUD-KUIKENS mandelike verkrygbaar vanaf April. Australorps, Leghorns en kruis van Leghorn en Australorp, teen f6-10-0 per 100 **K.M.B.** of **K.B.A.** Almal gebroei van uitgesoekte, sterk, gesonde hoenders. Bestel dadelik om teleurstelling te voorkom, van: **H. R. Malan,** Weltevrede Plumvee-plaas, P.K. Kerstfontein, Paarl. Foon 6203.

O.B. GROEI OP MONTAGU

Dat die kommando van Montagu steeds vooruit gaan onder die bekwame leiding van kommandant Dawid Joubert, word bewys deur die bydrae hierdie jaar van f100 teenoor f27 die vorige jaar.

Die leuse van die dag was: „Moenie u vertrou in u geld plaas nie, maar plaas dit in 'n Volksbeweging wat u kan vertrou“. Ten spyte van baie ongunstige weer was die plaaslike O.B.-saal stampvol belangstellers, om lekkernye te geniet en te luister na toesprake gelewer deur genl. Smith van Robertson en hoof. komdt. Jonker van Bonnievale, wat albei bygedra het tot die sukses van ons funksie. Ons is baie dank verskuldig aan ons kommandante, mev. Burger, en haar span vlytige O.B.-vrouens. Op hierdie funksie is die plaaslike ledetal met 6 vermeerder. — (Ingestuur).

VERJAARDAGKETTING

23 AUGUSTUS: Sarie Gerber, George; Anna Nortjé, George; Daniel van Dyk, Pieter Gouws, Zeekoegat; Aletta Moeke, Goodwood; Louis Nel, Banyan.

24 AUGUSTUS: Frederick Nel, Beaufort Wes; Maria Brits, Beaufort Wes; Niebert van Heerden, Tarkastad; Christiaan Auret, Paarl; Anna Goosen, Ceres; Vera Kruger, Beauty; Aletta Digne, Kameeldoornspruit; Jan Deyzel, Limburg; Gesina Deyzel, Limburg; Petrus van Vuuren, Hoewal; Sophia Breed, Mamagaliesskraal.

25 AUGUSTUS: Joey Nieuwoudt, Stellenbosch; Susanna Nortjé, Beaufort Wes; Elizabeth Westraad, Kirkwood; Rina Labuschagne, Clanwilliam; Magda Roux, Franschhoek; Josef Fourie, Oudtshoorn; Maria Botha, Rustenburg.

26 AUGUSTUS: Jeanetta Nel, Beaufort Wes; Hester van Rooyen, Wilgenboutsdrift; Jacobus Malan, Fraserburg; Willie Winterbach, Ceres; Elizabeth van Rooyen, Fouriesburg-stasie; Jan Burger, Potchefstroom.

27 AUGUSTUS: Charlotte Louw, Tamboerskloof; Cornelis Bosch, Humansdorp; Flossie de Koker, Stellenbosch; Lusanna Fourie, Kirkwood; Alidia Langeveldt, Woodstock; Roelof Louw, Clanwilliam; Magrietha Hancok, Moorresburg; Elaine Botha, George; Gottlieb Scheun, Rietbron; Timotheus Schmidt, Port Elizabeth; Jacobina Nortjé, Strand; Jacob van Rensburg, Philippolis; Hester de Kock, Dendron; Susan van der Watt, Doornboom; Hendrik Scheepers, Ganskuil; Hester de Kock, Zoetdoorn.

28 AUGUSTUS: Willem Vernooi, Beaufort Wes; Cecelia Immelman, Sutherland; Gilliam Jooste, Sutherland; Vivian Wait, Port Elizabeth; A. van Schalkwyk, Philippolis; Juanette van der Watt, Doornboom; Rina van Wyk, Rustenburg; Anna Meiring, Mamagaliesskraal.

29 AUGUSTUS: Maria Nortjé, Beaufort Wes; Jakobus Marais, Port Elizabeth; Nola Coetzee, Paarl; Stanley Oelkers, Port Elizabeth; Magdalena Nel, Soekmekaar; Miena Pretorius, Totwe; C. H. Terblanche, Ganskuil; P. J. C. Snyman, Mamagaliesskraal; Philippus Claessens, Koedoeskop.

WOLFHONDJIES (Alsatian). — Opregte, teelde, ongeregistreerde tesies en reuntjies teen 2 en 3 ghienies onderskeidelik. Baie intelligente en uitstekende waghonde. Vry op spoor Klaasvoogds-stasie. — **A. S. ZEEMAN,** Goudmyn, Robertson.

WYNE

5 GELLINGS Muscadell-ikeur: f2-12-6; Anker f3-17-6. 5 Gelling Rooi of Wit Muscadell-Jeripigo of Beste Ou Port f2-2-6; anker f3-2-0; 5 Gelling Rooi Soet Muscadell f2; anker f2-18-6. 5 Gelling Worcester Hock, Soet Sjerrie of Half-soet Muscadell f1-15-0; anker f2-11-0. Voorwaardes: Kontant of K.B.A. Wyn gelewer Bonnievale-stasie. Vaatjies moet teruggestuur word. **J. O. Jonker,** Weltevrede-Wynmakery, Posbus 4, Bonnievale, K.P.

HERHOLDT SE BOOMKWEKERYE

POSBUS 660 — JOHANNESBURG

Julie tot Augustus-planttyd.

HERHOLDT se BOME het beroemdheid verwerf vanaf Kaap tot aan Zambesi. — **BESTE SOORTE VRUGTEBOME** vroeg tot laat. **WINGERDSTOKKE**, geurige wit, swart en rooi soorte. Sorterings vrugtebome word op deskundige wyse uitgesoek vir u omgewing. **HEERLIKE AMERIKAANSE YOUNG** en **BOYSENBESSIES.** Produceer geurige vrugte vir TAFEL, MARK en KONFYT. **KRISANTE:** (Winter-Asters). Bestel nou vir Oktober-planttyd hierdie pragsortings van reusagtige vertoonsoorte. — Lieflike kleure.

DONOU VERSAMELING: 15/6 vir 6, 25/- per dosyn.

LUUKSE SORTERING: 10/6 vir 6, 18/6 per dosyn.

TUIN VERSAMELING: 9/6 vir 6, 15/6 per dosyn.

DUISENDE TEVREDE KLANTE, — VIR U WAG DIESELFDE.

Pryslyste vry op aanvraag.

Versameling Van Boere-Resepte

Wedstryd Vir Dogters

Ook vir die Boeredogters is daar 'n kans om iets vir hulself bymekaar te maak. Hoofkommandante Viljoen van Potchefstroom loof 'n prys van f1.10 uit aan dié Boeredogter wat die beste versameling Boere-resepte bymekaar kan maak. Alle Boeredogters het dus die gulde geleentheid om onmiddellik te begin rondsnuffel om ons eie eg Afrikaanse resepte aan die vergeetelheid te ontruk. Die resepte moet dan mooi netjies ingedeel en uitgeskryf word en mag die Boerejeug-hoofkwartier (bostaande adres) nie later as 31 Desember 1945 bereik nie.

Die doel is dan om al die resepte te sorteer, in druk uit te gee en te verkoop ten behoeve van die Boerejeug-Noodhulpfondse.

Op hierdie wyse kan elke Boeredogter haar deeltjie bydra om die lekker ou Boeregeregte vir ons nageslag te bewaar.

Alle briewe wat ingestuur word, moet die naam, adres, ouderdom en kodenommer van die dogter wat haar deel bydra, meld.

ONDERSTEUN ONS ADVERTEERDERS

DRINGEND BENODIG

30 POND BYEWAS
Enige klein hoeveelheid welkom. Telegrafeer prys en hoeveelheid beskikbaar. **HERHOLDTS — EIKENHOF**

PLUIMVEE

Die Beste Firma om u PLUIMVEE, EIENS en ander PRODUKTE aan te stuur in: **C. M. ELOFF EN KIE.** (Edms.) Beperk **BOHEMARK** (Posbus 1188) NEWTON

A.V.B.O.B

Lykbesorgers, Grafsteenmakers, Begrafnisversekeraars **BLOEMFONTEIN — PRETORIA** 130 Takke

W. VOIGT (Eiens.) Bpk.

Fabrikante van

Kelder- en Besproeiingsmasjinerie.

Bus 10 . . . HUGENOOT, K.P.